

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

26 november 2024

Kenmerk

Z/24/067937 / D/24/138859

Portefeuillehouder

J. Rozendaal

Portefeuille

Onderwijshuisvesting

Opsteller

Sneep, Siebe

Onderwerp

Actuele ontwikkelingen Onderwijshuisvesting najaar 2024

Kennisnemen van

De actuele (financiële) ontwikkelingen rond de huisvesting van het (speciaal) basis- en voortgezet onderwijs.

Inleiding

Jaarlijks informeren wij uw raad uiterlijk in het derde kwartaal over de actuele (financiële) ontwikkelingen rond de huisvesting van het (speciaal) basis- en voortgezet onderwijs. Met deze jaarlijkse informatieronde nemen wij uw raad als het ware stapsgewijs mee naar de vierjaarlijkse herijking van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor het onderwijs. Dit jaar informeren wij u bewust iets later in het jaar dan was afgesproken; hierdoor hebben wij de mogelijkheid om u te informeren over enkele belangrijke principe-afspraken, die wij op 23 september met de besturen van het basisonderwijs gemaakt hebben. Deze zijn verwerkt in de paragrafen 3 en 4 van deze raadsinformatiebrief. Wij beperken ons hierbij meestal tot de hoofdlijnen, omdat nog niet alle geledingen van de betrokken scholen over de principe-afspraken geïnformeerd zijn.

Wij gebruiken in deze raadsinformatiebrief de volgende afkortingen en begrippen:

1. IHP = Integraal Huisvestingsplan voor het (speciaal) basis- en voortgezet onderwijs
2. IKC = integraal kindcentrum
3. OHV = onderwijshuisvesting
4. PO = primair onderwijs
5. VO = voortgezet onderwijs
6. consensusoverleg = het wettelijk verplichte "op overeenstemming gericht overleg" (oogo) tussen college en schoolbesturen; de portefeuillehouder zit het overleg voor.

De informatie in deze raadsinformatiebrief is bijgewerkt tot en met het laatstgehouden consensusoverleg op 23 september 2024.

Achtereenvolgens gaan wij in op de volgende onderwerpen.

1. Overzicht van de hoofdpunten uit het door uw raad herijkte IHP van 25 april 2022.
2. Overzicht relevante raadsinformatiebrieven en raadsvoorstellen en -besluiten (periode april 2023 tot en met september 2024).
3. Stand van zaken IHP Uitvoeringsprogramma 2023-2033.
4. Nieuwe ontwikkelingen, deels buiten het IHP om (periode april 2023 tot en met september 2024).
5. Enkele financiële aangelegenheden.

1. Beknopt overzicht van de hoofdpunten uit het door uw raad herijkte IHP van 25 april 2022

Evenals in onze raadsinformatiebrieven "Actuele ontwikkelingen Onderwijshuisvesting voorjaar 2023" van 12 juni 2023 vatten wij voor een goed begrip de hoofdpunten van het geldende IHP samen. Achtereenvolgens benoemen wij de belangrijkste afspraken over uitvoeringsprogramma, tijdelijke huisvesting en permanente huisvesting.

1.1. Uitvoeringsprogramma

Hierna geven wij een overzicht van de planning voor de periode tot en met 2033, zoals deze op dit moment is. In het overzicht hebben wij het uitvoeringsprogramma uit het herijkte IHP 2022 aangevuld met de projecten, die op basis van eerder genomen besluiten worden gerealiseerd dan wel recent gerealiseerd zijn. Voor zover van toepassing lichten wij de actuele stand van zaken van de projecten nader toe in de paragrafen 3 en 4.

1. Nieuwbouw Wilhelminaschool (afgerond 2023).
2. Beperkte renovatie gymzaal Coba Ritsemastraat (afgerond 2024).
3. Uitbreiding capaciteit Andersenschool (besluitvorming in 2025).
4. Tijdelijke huisvesting St. Bavo school tijdens bouwperiode (gereed 2025).
5. Renovatie St. Bavo school (gereed 2026; planning was 2025).
6. Nieuwbouw R. de Jagerschool (gereed begin 2026).
7. Nieuwbouw De Kring (gereed 2026).
8. Aankoop grond Nieuw Middelland (oorspronkelijk gepland in 2026; vanaf de programmabegroting 2025-2028 is de verwerving van grond niet langer opgenomen).
9. Nieuwbouw De Keerkring (gereed 2027).
10. Nieuwbouw Joraischool (gereed 2028).
11. Nieuwbouw of renovatie Jan de Bakkerschool (gereed 2029).
12. Nieuwbouw in Nieuw Middelland (oorspronkelijk gepland in 2030).
13. Nieuwbouw en/of renovatie scholen Bomen- en Bloemenkwartier (gereed 2031).
14. Nieuwbouw scholen in Molenvliet-West (gereed 2032).
15. Nieuwbouw scholen in Molenvliet-Oost (gereed 2033).

Samen met de betrokken schoolbesturen bereiden wij een deels andere volgorde van het bovenstaande uitvoeringsprogramma voor. Enerzijds heeft dit te maken met de opdracht die het herijkte IHP aan de schoolbesturen PO meegeeft om het aantal schoollocaties te beperken en de omvang van de andere locaties te vergroten (zie ook paragraaf 1.3, ad 2). Anderzijds heeft dit te maken met een veelheid aan nieuwe ontwikkelingen (zie ook paragraaf 4). Een en ander heeft gevolgen voor de meerjarenraming, die in de pas loopt/moet lopen met het actuele uitvoeringsprogramma. Plan is om de investeringen die voor de jaren 2031 tot en met 2033 op de rol staan, (gedeeltelijk) naar voren te halen. Om het totale investeringsvolume gelijk te houden, moeten eerder geplande investeringen juist naar een later tijdstip verschoven worden; ook de geraamde kapitaallasten wijzigen hierdoor. In de Kadernota voor het begrotingsjaar 2026 en/of 2027 leggen wij u een actualisatie van de benodigde Investeringskredieten voor.

1.2. Tijdelijke huisvesting

Om kostbare tijdelijke huisvesting tijdens bouwprojecten zoveel mogelijk te beperken, is in het herijkte IHP de fasering voor de nieuwbouw van scholen zo opgesteld dat alleen voor de St. Bavo school tijdelijke huisvesting nodig is. Indien de uitvoering qua planning toch anders verloopt bestaat het risico dat er ook tijdelijke huisvesting voor een aantal andere scholen benodigd is. Hiermee wordt rekening gehouden in de risicoparagraaf bij de programmabegroting 2025-2028.

1.3. Permanente huisvesting

Om de investerings- en afschrijvingslasten zo laag mogelijk te houden, voorziet het in 2022 herijkte IHP in de volgende maatregelen.

1. De afschrijvingstermijn voor nieuwe schoolgebouwen wordt verhoogd van 42 naar 50 jaar. Voor de recente nieuwbouwprojecten Wilhelminaschool en R. de Jagerschool gelden nog een afschrijvingstermijn van 40 respectievelijk 42 jaar. De afschrijvingstermijn voor schoolgebouwen die gerenoveerd worden blijft 25 jaar.

2. Aan de schoolbesturen PO is gevraagd om na te denken over het beperken van het aantal schoollocaties en het vergroten van de omvang van de andere locaties. Op 23 september 2024 hebben wij hierover belangrijke principe-afspraken met de betrokken schoolbesturen gemaakt. Zoals eerder gezegd informeren wij u hier nader over in de paragrafen 3 en 4.
3. Aan de schoolbesturen VO is gevraagd om in beeld te brengen welke capaciteitsoverschotten en -tekorten er zijn, zowel qua leslokalen als qua ruimten voor bewegingsonderwijs. De besturen van de beide grote VO-scholen hebben medio 2023 onderlinge afspraken over hun onderwijsvisie gemaakt; hierdoor konden gemeentelijke investeringen in de huisvesting van het VO voorlopig beperkt blijven tot de aankoop van het Bruggebouw van het Kalsbeek College en een aantal aanpassingen in de gymzaal Coba Ritsemastraat van het Kalsbeek College (zie nader paragraaf 4.6). Aanvullend was er tot uiterlijk 1 augustus 2024 financiële ruimte om het gymnastiekonderwijs VO in het schooljaar 2023/2024 de helpende hand te bieden als zich alsnog capaciteitstekorten zouden voordoen; van dit aanbod is geen gebruik gemaakt. Daarnaast is het actuele onderwijsaanbod van Futura College, Kalsbeek College, Minkema College en het in Montfoort gevestigde Yuverta College met instemming van de betrokken colleges van burgemeester en wethouders vastgelegd in een geactualiseerd (concept) Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (RPO) voor de periode 2025-2030. Het RPO heeft nog de goedkeuring van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Aan het plan zijn geen financiële (huisvestings)consequenties voor de beide betrokken gemeenten verbonden.

2. Overzicht relevante raadsinformatiebrieven en raadsvoorstellen en -besluiten

In de periode april 2023 tot en met september 2024 hebben wij uw raad de volgende voorstellen en informatie voorgelegd.

1. Voorjaarsrapportage 2023 (*besluitvorming over diverse financiële voorstellen rond OHV, zoals benoemd in onze raadsinformatiebrief van 12 juni 2023, archiefnummer D/23/099817*).
2. Plan van Aanpak uitvoering IHP en overige projecten OHV (*raadsinformatiebrief van 7 november 2023, archiefnummer D/23/120290*).
3. Aankoop Bruggebouw (*raadsvoorstel en -besluit van respectievelijk 21 november 2023 en 25 januari 2024, archiefnummers D/23/125418 en 125423*).
4. Aanvullende kredieten nieuwbouw R. de Jagerschool (*raadsvoorstel en -besluit van respectievelijk 30 mei en 6 juli 2023, archiefnummers D/23/106807 en 106851*).
5. Uitvoeren motie extra bouwkosten R. de Jagerschool, bespaar waar mogelijk (6 juli 2023); (*raadsinformatiebrief van 31 oktober 2023, archiefnummer D/23/123468*).
6. Beperkte renovatie Coba Ritsemastraat gymgebouw van het Kalsbeek College (*raadsvoorstel en -besluit van respectievelijk 9 april en 23 mei 2024, archiefnummers D/24/140737 en 140752*).

3. Stand van zaken IHP-uitvoeringsprogramma 2023-2033.

In deze paragraaf zijn - voor zover van toepassing - de principe-afspraken verwerkt, die wij op 23 september met de schoolbesturen PO gemaakt hebben.

3.1. Nieuwbouw Wilhelminaschool (Centrum)

Het nieuwe gebouw voor de Wilhelminaschool is op 22 mei 2023 in gebruik genomen.

Voor de nieuwbouw hebben wij destijds een beschikking afgegeven van € 4.579.779 en voor de tijdelijke huisvesting die tijdens de bouwperiode nodig was een beschikking van € 857.061. Daarnaast heeft schoolbestuur SPCO zelf een bedrag van € 190.000 geïnvesteerd in extra zonnepanelen, diverse gebruikersvoorzieningen en aanvullende inrichting buitenterrein. Zowel de tijdelijke huisvesting als de nieuwbouw zijn door het schoolbestuur binnen de uitgangspunten van de gemeentelijke beschikkingen gerealiseerd. Hierbij is maar voor een beperkt deel gebruik gemaakt van de mogelijkheid van indexatie, namelijk voor een bedrag van respectievelijk € 20.245 en € 11.125. Voor de volledigheid vermelden wij dat Kind&co ludens bij de nieuwbouw mede geïnvesteerd heeft in de inrichting van de school ten behoeve van een IKC.

Via de najaarsrapportage 2024 wordt voorgesteld het restantkrediet af te ramen.

3.2. Nieuwbouw R. de Jagerschool, inclusief tijdelijke huisvesting (Staatsliedenkwartier)

Het nieuwe gebouw voor de R. de Jagerschool wordt naar verwachting januari 2026 in gebruik genomen.

Op 6 juli 2023 heeft uw raad aanvullende kredieten beschikbaar gesteld voor de nieuwbouw van de R. de Jagerschool. Hiermee kunnen de investeringen gedaan worden die nodig zijn voor een duurzaam en inclusief schoolgebouw met acht groepslokalen en aanvullende ruimten voor een IKC (peuteropvang).

Uw raad heeft op 6 juli 2023 ook de motie "*Extra Bouwkosten R. de Jagerschool, bespaar waar mogelijk*" aangenomen. Schoolbestuur SPCO is hiermee aan de slag gegaan. Dit heeft er toe geleid dat de opdracht voor de nieuwbouw van de R. de Jagerschool binnen het door uw raad beschikbaar gestelde investeringskrediet kan worden verstrekt. De uitvoering van de nieuwbouw is in het 4e kwartaal van dit jaar gestart. Wij rapporteren uw raad in een separate raadsinformatiebrief over de uitvoering van de motie en over de aanbesteding. Na de ingebruikname van het nieuwe schoolgebouw zullen wij u informeren over de definitieve afrekening van het project.

3.3. Renovatie St. Bavoschool, inclusief tijdelijke huisvesting (Harmelen)

De renovatie van de St. Bavoschool staat in het IHP 2022 op het investeringsprogramma voor het jaar 2026 (was 2025). In de programmabegroting 2025-2028 wordt uitgegaan van 2025.

Naar verwachting zal de feitelijke renovatie van de school grotendeels in 2025 worden uitgevoerd; de afronding van het project vindt in 2026 plaats. De voorbereidingen voor de renovatie van de St. Bavoschool zijn evenwel in volle gang. De renovatie sluit aan op de renovatie van het naastgelegen Dorpshuis. Met de investeringskosten voor zowel het basis- als het plusscenario en met de kosten van de tijdelijke huisvesting die tijdens de renovatie nodig is, wordt voor het jaar 2025 rekening gehouden in de programmabegroting 2025-2028. Deze bedragen lijken echter niet toereikend. Daarnaast neemt schoolbestuur Kalisto zich voor om - net als bij de R. de Jagerschool - ruimte voor een IKC in het gebouw te creëren. In het eerste kwartaal van 2025 doen wij u een voorstel voor een aanvullende investering, waarvan het gedeelte dat voor een IKC gedacht is, in de jaren daarna door middel van de huur wordt terugverdiend. Ook de inhoudelijke keuzes rond het plusscenario duurzaamheid en inclusie leggen wij in dit voorstel aan uw raad voor.

Samen met het schoolbestuur hebben wij een locatie voor de tijdelijke huisvesting op het oog, waarin ook het bestaande IKC onderdak krijgt. De gesprekken met de omwonenden zijn gaande. Zodra er zicht is op het verkrijgen van een omgevingsvergunning (waarvoor onder meer ook een verkeersonderzoek en een flora- en faunaonderzoek nodig zijn), zal de contractvorming met de eigenaar van de grond worden afgerond.

3.4. Nieuwbouw De Kring (Schilderskwartier)

De Kring staat in het IHP 2022 op het investeringsprogramma voor het jaar 2026. Het plan maakt straks onderdeel uit van de eerder genoemde actualisatie van de Investeringskredieten (zie paragraaf 1.1).

Gelet op de principe-afspraken die wij met de schoolbesturen PO gemaakt hebben schuift de vernieuwing van De Kring enkele jaren op. Samen met schoolbestuur Stichting Klasse wordt onderzocht of er extra onderhoudsmaatregelen nodig zijn om het schoolgebouw enkele jaren langer in stand te houden. Gelet op de bouwkundige staat van het schoolgebouw en het actuele ruimte-overschot wordt gedacht aan sloop van het huidige gebouw en nieuwbouw op het naastgelegen verharde speelveld; tijdelijke huisvesting tijdens de bouwperiode is dan niet nodig. Plan is de nieuwbouw te combineren met de nieuwbouw voor een andere basisschool en om het speelveld daarna weer terug te brengen met dezelfde functie voor de wijk. De nieuwbouw voor de beide scholen wordt in overleg met de betrokken besturen afgestemd op de dan geldende prognose voor het aantal te verwachten leerlingen. Een haalbaarheidsonderzoek moet genoemde voornemens nog wel bekrachtigen. Na de realisatie komt naar verwachting een deel van het huidige perceel beschikbaar voor woningbouw.

3.5. Nieuwbouw Joraischool (Zegveld)

De Joraischool staat in het IHP 2022 op het investeringsprogramma voor het jaar 2028.

Gezien de staat van het 63 jaar oude gebouw is de gezamenlijke ambitie van gemeente en schoolbestuur Fides om aan deze planning vast te houden. De Joraischool vormt in nauwe samenwerking met Kind&co ludens het IKC van het dorp. Het IKC is als maatschappelijke partner betrokken bij de ontwikkelingen in het dorp, waarbij de school nadrukkelijk samenwerkingspartner is. Nieuwbouw voor de school zal bijdragen aan de leefbaarheid van de kern.

Met het schoolbestuur zijn afspraken gemaakt om aan de hand van een haalbaarheidsonderzoek te kiezen voor renovatie van het huidige gebouw, voor vervangende nieuwbouw op de huidige locatie (met tijdelijke huisvesting tijdens de bouwperiode) of voor vervangende nieuwbouw op een andere locatie.

Het schoolbestuur streeft naar een zo snel mogelijke vernieuwing van de Joraischool, ook als dit betekent dat de school geen onderdeel zal zijn van het (stagnerende) centruminitiatief herontwikkeling Milandhof, waarin plannen worden uitgewerkt voor een formule van wonen (appartementen), maatschappelijke faciliteiten en onderwijs (Joraischool).

3.6. Jan de Bakkerschool en De Keerkring (Bomen en Bloemenkwartier en Schilderskwartier)

Deze scholen staan op grond van het IHP 2022 op het investeringsprogramma voor respectievelijk 2029 en 2027. Op dit moment zijn er voor de vernieuwing van deze twee schoolgebouwen nog geen concrete acties ondernomen. Wel heeft het bestuur van De Keerkring (Kalisto) uitgesproken omvang en tijdstip van de benodigde investering te willen heroverwegen in het kader van de meer urgente voorzieningen die in Molenvliet nodig zijn (zie nader paragraaf 4.5).

4. Nieuwe ontwikkelingen, deels buiten het IHP om (periode april 2023 tot en met september 2024)

Ook in deze paragraaf zijn - voor zover van toepassing - de principe-afspraken verwerkt, die wij op 23 september met de schoolbesturen PO gemaakt hebben.

4.1. Lokalentekort Andersenschool (Snel en Polanen)

Zoals bekend biedt de Andersenschool naast regulier basisonderwijs ook onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen aan in maximaal 4 groepen, die les krijgen in kleinere groepen dan de kinderen die het reguliere basisonderwijs volgen. Deze laatste categorie leerlingen groeit. De school moet echter geregeld nieuwe leerlingen weigeren, omdat er geen ruimte in het gebouw beschikbaar is. Schoolbestuur Stichting Klasse heeft daarom - na vaststelling van het herijkte IHP - uitbreiding van vierkante meters gevraagd. Conform de wettelijke systematiek - die ook vastgelegd is in de gemeentelijke onderwijshuisvestingsverordening - hebben wij het schoolbestuur leegstaande lokalen in een naburig schoolgebouw aangeboden. Afgezien van eenmalige verhuis- en inrichtingskosten brengt deze zogenaamde inwoning voor de gemeente geen extra kosten met zich mee. Indien de Andersenschool van deze leegstand gebruik maakt, kan de huidige huur van lokalen in het tegenover de school gelegen gebouw worden beëindigd. Deze huur wordt door de gemeente bekostigd. Het schoolbestuur noemt ons aanbod "het opknippen van een school" en vindt het aanbod onacceptabel; het schoolbestuur wordt hierin gesteund door alle andere schoolbesturen PO. Om die reden hebben wij met de gezamenlijke schoolbesturen PO de principe-afpraak gemaakt om uw raad in een separaat advies de vraag te zullen voorleggen, of u de huidige huisvestingssituatie van de Andersenschool wilt voortzetten of niet. Hier tegenover staat dat het schoolbestuur heeft uitgesproken de school niet verder te laten groeien (maximaal 8 groepen regulier en 4 groepen onderwijs aan meer- en hoogbegaafden); als de ontwikkelingen in Snel & Polanen anders gaan dan nu wordt voorzien, zal dit standpunt mogelijk door het schoolbestuur worden herzien. Bedoeld voorstel leggen wij u voorjaar 2025 voor.

4.2. Sluiting Rembrandt van Rijnschool (Schilderskwartier)

De openbare Rembrandt van Rijnschool basisschool is op 1 augustus 2024 gesloten. De gestage daling van aantal leerlingen van de afgelopen jaren raakte eind 2023 in een stroomversnelling. Het schoolbestuur verwachtte niet deze ontwikkeling te kunnen keren, reden waarom het bestuur het niet verantwoord vond de school langer open te houden. De Rembrandt van Rijnschool is gestart in 1969. Na 55 jaar houdt de school op te bestaan. De school was sinds 2007 gehuisvest in de Brede School Schilderskwartier, waarin ook de Willem Alexanderschool gevestigd is. Het gebouwgedeelte van de Rembrandt van Rijnschool valt van rechtswege terug aan de gemeente. In de volgende paragraaf beschrijven wij hoe de aldus ontstane leegstand hergebruikt wordt.

4.3 Groei Willem Alexanderschool (Schilderskwartier)

In verband met ruimtegebrek maakte de Willem Alexanderschool - gehuisvest in de Brede School Schilderskwartier - al voor de sluiting van de Rembrandt van Rijnschool gebruik van vier groepslokalen in het aangrenzende gebouwdeel van laatstgenoemde school. De groei van het aantal leerlingen van de Willem Alexanderschool zet door, reden waarom het schoolbestuur een aanvraag voor uitbreiding van de huisvesting heeft ingediend. Op grond van de onderwijshuisvestingsverordening heeft de school er met ingang van 1 augustus 2024 daarom 594 m² bij gekregen in de voormalige Rembrandt van Rijnschool. Samen met de huidige partners Kind&co ludens en Reinaerde Kinderdagcentrum onderzoekt schoolbestuur SPCO of er in de Brede School Schilderskwartier een IKC voor kinderen van 0 tot 12 jaar gerealiseerd kan worden. Voor de gemeente zijn hieraan geen kosten verbonden. Het schoolgedeelte van het gebouw behoudt in deze opzet de onderwijsbestemming.

4.4. Basisschool Sirat (locatie nader te bepalen)

De Woerdense Stichting Het Onderwijspad heeft van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap desgevraagd toestemming gekregen om in Woerden een basisschool op islamitische grondslag te stichten. De nieuwe school wordt vanaf 1 augustus 2025 door het ministerie bekostigd. De naam van de nieuwe school luidt "basisschool Sirat". De gemeente is wettelijk verplicht om vanaf genoemde datum voor passende huisvesting te zorgen, inclusief de eerste inrichting van die huisvesting met onderwijsleerpakket en meubilair. Na overleg met zowel het nieuwe schoolbestuur als de andere schoolbesturen PO hebben wij in goed overleg met elkaar besloten basisschool Sirat met ingang van 1 augustus 2025 eerst huisvesting aan te bieden in lege lokalen in een bestaand schoolgebouw. Over enkele jaren

verwachten wij op een andere locatie nieuwbouw voor de school te kunnen realiseren, waarbij de school huisvesting krijgt samen met een van de bestaande basisscholen. Het schoolbestuur geeft aan te willen starten met onderwijs aan de groepen 1 tot en met 4 en jaarlijks met een groep uit te willen breiden. In de nieuwbouw krijgt de school straks in principe de ruimte om door te groeien tot een basisschool met acht groepen (200 leerlingen). Zoals in paragraaf 1.1. al vermeld, nemen wij ons voor om in de Kadernota 2026 of 2027 de financiële contouren van het plan te schetsen. In de programmabegroting 2025-2028 is bij het onderdeel "niet-cyclische investeringen" voor basisschool Sirat een bedrag opgenomen voor de uitgaven die nodig zijn voor onderwijsleerpakket, meubilair en aanpassing van een bestaand schoolgebouw. Om de huisvesting in een bestaand schoolgebouw per 1 augustus 2025 mogelijk te maken, hebben wij het bestuur van het schoolgebouw dat wij op het oog hebben toegezegd op korte termijn principe-afspraken te willen maken over de vorming van een IKC in een van hun andere schoolgebouwen.

4.5. Ontwikkelingen in Bomen- en Bloemenkwartier, Molenvliet-West en Molenvliet-Oost

De investeringen voor de scholen in deze drie wijken staan in het IHP 2022 geraamd voor de jaren 2031 tot en met 2033. De wijken Bomen- en Bloemenkwartier, Molenvliet-West en Molenvliet-Oost grenzen aan elkaar, waardoor leerlingen uit de ene wijk vrij makkelijk een school in de andere wijk kunnen bezoeken; de routes zijn verkeersveilig en de onderlinge afstanden vallen binnen de wettelijke verwijzingscriteria. Genoemde wijken hebben gemeenschappelijk dat het oudere nieuwbouwwijken zijn, die destijds kinderrijk waren, maar nu ontgroenen door ouder wordende kinderen. Hierdoor kennen de meeste basisscholen in deze wijken aanzienlijke leegstand. Met de betrokken schoolbesturen hebben wij hierover een aantal principe-afspraken gemaakt. Plan is om op termijn een van de schoolgebouwen af te breken en om op de achterblijvende locatie woningbouw te realiseren. Voor het zover is, kan dit gebouw tijdelijk onderdak bieden aan andere scholen. Plan is om een van de andere schoolgebouwen in genoemde wijken gefaseerd om te vormen tot een IKC, waarbij onderzocht wordt of er ook nog een tweede basisschool in het gebouw gehuisvest kan worden. Het IKC biedt in deze wijk meer mogelijkheden voor de samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang en wellicht ook voor samenwerking met andere partners. Op welke wijze de bestaande huisvesting tot een IKC kan worden omgevormd (renovatie en/of uitbreiding en/of nieuwbouw) is nog niet onderzocht. Om tot een IKC te komen, zijn ook investeringen van het (de) betrokken schoolbestu(r)en(en) en/of kinderopvangorganisatie(s) nodig. Aan het schoolbestuur dat in het uitvoeringsprogramma OHV tot en met 2033 de meeste investeringen tegemoet kan zien is gevraagd, om de volgorde van de investeringen te heroverwegen ten gunste van de in deze paragraaf geschetste ontwikkelingen. Dit schoolbestuur heeft bedoelde heroverweging toegezegd onder de voorwaarde dat er vanuit de gemeente zicht geboden wordt op de vorming van eerder bedoeld IKC. Tijdens de eerder toegezegde thema-avond gaan wij hier nader op in. Daarna zal een en ander vorm krijgen in het IHP, dat in 2026 herijkt wordt. Zoals in paragraaf 1.1. al vermeld, zullen wij in de Kadernota 2026 of 2027 de financiële contouren van het nieuwe plan te schetsen.

4.6. Uitstel renovatie gymzaal Coba Ritsemastraat van het Kalsbeek College (Schilderskwartier)

Voorjaar 2024 heeft uw raad ingestemd met een beperkte renovatie van het gymlokaal aan de Coba Ritsemastraat, dat volledig in gebruik is bij het Kalsbeek College. De beperkte renovatie geeft gemeente en school de mogelijkheid om gezamenlijk na te denken over een goed alternatief voor dit uit 1968 daterende verouderde gebouw, dat ooit deel uitmaakte van de voormalige F. Kalsbeek-mavo op die locatie. De renovatie is inmiddels voltooid; het gebouw voldoet weer aan de geldende eisen rond veiligheid en gezondheid en kan maximaal nog zo'n 5 tot 10 jaar mee. Uw raad heeft voor de renovatie een bedrag beschikbaar gesteld ten laste van het krediet Vernieuwing overige schoolgebouwen (zie ook paragraaf 5.1).

4.7. Sportvoorzieningen basis- en voortgezet onderwijs

Zowel intern onderzoek als extern onderzoek door bureau Synarchis heeft uitgewezen dat de bestaande accommodaties voor bewegingsonderwijs voldoende capaciteit bieden voor het basisonderwijs in de kern Woerden. In deze accommodaties is bovendien ruimte beschikbaar voor het voortgezet onderwijs. Het gebruik van deze gebouwen door het VO is niet altijd ideaal; het beschikbare zalenaanbod is (te veel) verspreid over Woerden en de zalen zijn qua grootte en inrichting vaak minder geschikt. Niettemin kampt het voortgezet onderwijs (VO) ook daarnaast nog met een tekort aan capaciteit voor het bewegingsonderwijs. In de winterperiode is het tekort groter dan in de zomerperiode, omdat 's zomers veelal van buitensportterreinen gebruik gemaakt kan worden. Om het tekort te verkleinen, heeft het Minkema College op eigen kosten haar natuurgasveld vervangen door een kunstgrasveld, waardoor er vaker in het jaar buiten kan worden gegymd. Vervolgens lijkt er nog steeds een tekort te resteren voor de andere grote VO-school, het Kalsbeek College. Een pasklare oplossing voor het tekort hebben wij op dit ogenblik niet. Wij zijn hierover in overleg met de school en betrekken hierbij ook de vernieuwing van de accommodatie aan de Coba Ritsemastraat en zo mogelijk ook de toekomstige renovatie van de locatie Schilderspark van het Kalsbeek College. Voor de volledigheid: het Futura College - de derde school voor voortgezet onderwijs - maakt gebruik van de sportzaal aan de Essenlaan; dit lokaal is enkele jaren geleden uitgebreid en aangepast ten behoeve van het gebruik door het Futura College.

4.8. Maatwerk eigen bijdrage schoolbesturen bij investeringen renovatie en nieuwbouw

a. Eigen bijdrage schoolbesturen

In het IHP van 2018 was afgesproken dat de schoolbesturen bij nieuwbouw- en renovatieprojecten uit eigen middelen een vast bedrag van € 150 p/m² bijdragen. Deze afspraak bleek juridisch onhoudbaar omdat schoolbesturen na aanscherping van de accountantsvoorschriften definitief niet meer mogen investeren in het zogenaamde basisscenario waarvoor de gemeente (financieel) verantwoordelijk is. Om die reden heeft het bestuur van de Wilhelminaschool en de R. de Jagerschool een pro-forma bezwaar ingediend tegen de beschikkingen, waarin de eigen bijdrage werd opgelegd. Inmiddels hebben wij met het bestuur van deze scholen overeenstemming bereikt over het intrekken van het pro-forma bezwaar onder het vooruitzicht dat wij over deze materie andere afspraken met de schoolbesturen zouden maken. De eigen bijdrage wordt voortaan alleen gebaseerd op het zogenaamde plusscenario, waaronder bovenwettelijke investeringen in duurzaamheid en inclusie vallen. Het consensusoverleg kan zich in de inmiddels voorgelegde nieuwe methodiek vinden. Nadere uitwerking volgt in samenspraak met de schoolbesturen.

b. Plusscenario en locatie-gebonden kosten

De investeringskredieten die voor OHV in de begroting zijn opgenomen, zijn inclusief ongeveer 7% voor locatie-gebonden kosten en het zogenaamde plusscenario voor duurzaamheid en inclusie. In combinatie met bovengenoemde besluitvorming over de eigen bijdrage bereiden wij rond het plusscenario een voorstel voor waarin wij u zullen vragen om kaders vast te stellen, waarbinnen wij als college in overleg met het betrokken schoolbestuur per project de gewenste keuzes kunnen maken.

4.9. Geen school in Nieuw-Middelland

Om ruimte te scheppen voor nieuwe investeringen zijn in de programmabegroting 2025-2028 niet langer middelen opgenomen voor de aankoop van grond in Nieuw-Middelland. De realisatie van een basisschool en een gymzaal is daarmee ook van de baan. In het IHP van 2018 was afgesproken dat een van de bestaande basisscholen naar Nieuw-Middelland zou worden overgeplaatst. Onzekerheden over het woonprogramma, de leerling-ontwikkeling en de realisatietermijn maken het voor scholen echter onaantrekkelijk om de overstap naar de nieuwe wijk te maken. Bovendien past een nieuwe (kleine) solitaire school niet in ons streven naar (grotere) locaties met meer scholen onder een dak. Wij zetten in op goede en veilige langzaam-verkeer-infrastructuur, waarmee de bestaande scholen vanuit Nieuw-Middelland goed bereikbaar zullen zijn.

5. Enkele financiële aangelegenheden

5.1. Krediet Uitgaven overige schoolgebouwen

In onze raadsinformatiebrief van 12 juni 2023 (D/23/088817) hebben wij u uitvoerig geïnformeerd over de stand van zaken van het krediet Uitgaven overige schoolgebouwen. Nadien zijn ten laste van dit krediet gebracht de aankoop van het Bruggebouw en de beperkte renovatie van de gymzaal Coba Ritsemastraat, beide ten behoeve van het Kalsbeek College. Om in de begroting ruimte te scheppen voor nieuwe investeringen, hebben wij uw raad in de najaarsrapportage 2024 voorgesteld om het resterende krediet af te ramen.

5.2. Krediet Vervangingskosten inbraak- en brandalarmsystemen

Om schade als gevolg van brand- en inbraak bij scholen zoveel te beperken, investeert de gemeente in inbraak- en brandalarmsystemen. De bijbehorende exploitatiekosten komen voor rekening van de scholen. In 2016 is geconstateerd dat veel inbraak- en brandalarmsystemen verouderd zijn en dat er een nieuwe investering nodig was om de systemen te kunnen vervangen. Hiervoor heeft u in de jaren daarna gefaseerd een budget beschikbaar gesteld. De vervangingsinvesteringen zijn door de scholen/schoolbesturen zelf gedaan en konden tot en met uiterlijk 31 december 2023 bij ons gedeclareerd worden. Een deel van het budget is inmiddels afgeraamd; wij verwachten dat het nu nog beschikbare budget nog in 2024 volledig wordt uitgegeven.

5.3 Alternatieve financieringsvormen

De schoolbesturen PO hebben aangegeven samen met ons te willen nadenken over alternatieve financieringsvormen. Wij nemen ons voor om tijdens de thema-avond OHV die wij voorjaar 2025 organiseren, de mogelijkheden nader toe te lichten.

Kernboodschap

De eerstvolgende herijking van het IHP staat voor het jaar 2026 gepland. Een evaluatie van het huidige IHP vindt plaats in 2025. Mede naar aanleiding van de vragen die u ons tijdens de politieke avond van 24 oktober 2024 heeft gesteld, organiseren wij in het voorjaar van 2025 een speciale thema-avond. Aan de hand van een startnotitie bespreken wij samen met uw raad en met de schoolbesturen op welke manier het IHP kan en moet worden herijkt.

Financiën

Het uitvoeringsprogramma tot en met het jaar 2033 en de meerjarenraming 2025-2028 zijn op elkaar afgestemd. Zoals al enkele keren vermeld, stellen wij u in de Kadernota 2026 en/of 2027 voor het uitvoeringsplan en de daarbij behorende financiële contouren opnieuw te ordenen. Verdere (financiële) uitwerking van de planvorming volgt hetzij via de reguliere begrotingscyclus, hetzij via een apart voorstel aan uw raad. Ook tijdens de toegezegde thema-avond zullen deze onderwerpen aan de orde komen.

Vervolg

1. Gelijktijdig met de toezending van deze raadsinformatiebrief aan uw raad, wordt de brief toegezonden aan de besturen die in Woerden scholen in stand houden.
2. Voorjaar 2025 organiseren wij een thema-avond, waar wij aan de hand van een startnotitie met uw raad en met de schoolbesturen willen bespreken op welke manier het IHP kan en moet worden herijkt.

Bijlagen

N.v.t.